

Határon túli magyarok háza Pécsett

Beszélgetés Bokor Bélával, a Baranya Megyei Közgyűlés alelnökével

A horvátországi magyarok művelődési egyesületei ma már rendszeresen részt vesznek a pécsi és a Baranya megyei rendezvényeken, fellépéseik szervesen beépültek a megye kulturális életébe. Ez a szívet melengető fejlemény nem kis mértékben Bokor Béla alelnöknek köszönhető, aki évtizedeken át a Baranya Megyei Művelődési Központ vezetőjeként és magánemberként is ápolta a drávaszögi és szlavóniai kapcsolatokat. Az alelnök a következőket mondta el a Horvátországi Magyarorságnak ezekről a kapcsolódásokról, vagy ahogy ő fogalmaz: a barátságokról:

– Második éve vagyok a megyei önkormányzat alelnöke, elsősorban az oktatás, a kultúra és a turizmus ügyeivel foglalkozom. Alapvetően bölcsész vagyok, régi népművelő, és mostani tisztségem előtt több mint húsz évet dolgoztam a Baranya Megyei Művelődési Központban, amelynek a 80-as évek elejétől igazgatója voltam. Ebből az időszakból származnak a határon túli kapcsolataim is. A 70-es évek közepe felé kezdtünk átjárni a Drávaszögbe együtt a Megyei Levéltár, a Múzeum, a Megyei Könyvtár és az akkori Megyei Tanács művelődési osztályának a vezetőivel, akik akkor már jó kapcsolatban voltak Troszt Sándorral, Tausz Imrével, Lábadi Károllyal, Pasza Árpáddal és a többi drávaszögi értelmiségivel. Az az érzésem, abban az időben több kezdeményezés érkezett az ő részükről: ők mondták az igényeiket, mi pedig válaszoltunk rá díszítőművészeti kiállításokkal, énekes estekkel, színdarabokkal, könyvkiadással stb. Számomra nagyon fontos azoknak a jó beszélgetéseknek az emléke, amelyeket a rendezvények előtt vagy után foly-

tattunk a drávaszögiekkel. Egy vacsora mellett, a finom drávaszögi borokat kortyolgatva rendkívül kellemes perceket töltöttünk a vörösmarti pincékben, a batinai szigeten, Kopácson, Laskón, Szentlászlón. Tudtam, az enyéim között vagyok, és éreztem, hogy ők is úgy tekintenek rám, mint az övéikre. Ez a viszony nagyon fontos érzelmi töltést jelentett számomra, és még ma is tartja bennem az erőt, arra ösztönöz, hogy továbbra is próbáljak segíteni a határon túli magyarokon.

1992-ben hat barátommal létrehoztuk a Határon Túli Magyarokért Alapítványt, hogy megpróbáljuk ezzel a civil formával is támogatni nemzettársainkat. A kezdetek szerények voltak, hiszen az alapító tőkébe is mindössze jelképes 2000-2000 forintot adtunk be, de az elmúlt nyolc év alatt életre kelt a kezdeményezés, megizmosodott, sokfajta kapcsolatot teremtett a magánalapítvány. A hangsúly nem a pénzbeli segélyezésen volt, mert a pénzeszközöket nekünk is pályázatok útján kellett előteremtenünk, hogy továbbadhassuk. Én azt hiszem, hogy ez az alapítvány magával a fennállásával is erőt öntött a határon túliakba, mert a támasz lehetőségét jelentette. A Művelődési Központ épülete Pécsen, a Széchenyi tér 9. szám alatt már az alapítvány előtti időkben is a segítségnyújtás központja volt: ide futottak be az erdélyi magyarságnak szánt segélyek, és ide fordult segítségért nagyon sok elüldözött a horvátországi háború kitörésekor. Sok rászorulónak szereztünk ideiglenes szállást; gyógyszereket csempésztünk át a határon; odaajándékoztuk Latvia mikrobuszunkat, amelyből később mentőautó lett Eszéken; a Magyar Képes Újság munkatársainak helyiséget adtunk, ahol megtarthatták a szerkesztőségi gyűléseket, néptáncokat küldtünk a határon túlra, a Pedagógiai Intézet révén továbbképzéseket szerveztünk stb. Ezek tulajdonképpen nem voltak túl nagy dolgok, de azt hiszem, a bajban levőket jó érzéssel töltötte el az a tudat, hogy itt vannak, rendelkezésre állnak a „Bokor Béláék”, akik ha egy mód van rá, segítenek megoldani a problémákat.

– Úgy tudom, Ön éveken át szervezte a pécsi Határon Túli Magyarok Fesztiválját.

– Most lesz kilencedik éve, hogy sok segítővel, baráttal együtt sikerült életre hívnom és útjára bocsátanom ezt a fesztivált. Először csak művészeti fesztiválnak indult, tánccsoportok és énekkarok vettek részt rajta, de ma már tíznapos a rendezvény, október közepétől a hónap végéig tart, és a legkülönbözőbb tartalmakat kínálja. A kamara együttműködésével sikerült kisvállalkozó-találkozót beépíteni a műsorba, már rendszeresek az újságírók találkozói, de tanácskoztak a fesztivál keretein belül például az építészek is. A legemlékezetesebb pillanat természetesen a gála, amelyet általában mintegy ezer ember előtt szoktunk megtartani az Orvosi Egyetem aulájában.

– Ön szerint a Drávaszög, Szlavónia és Baranya megye közötti kapcsolatok ma is annyira szerteágazók, mint a múltban voltak?

– Szerintem fokozni kellene a kapcsolatokat, mert úgy látom, hogy nem jutnak el hozzánk a kezdeményezések. Nem kellene szemérmeskedni, hanem ugyanúgy, mint régen, ide kell állítani a konkrét kívánságokkal, ötletekkel. Tudom, hogy az állam felé, a minisztériumokba meg az Illyés Alapítványba mennek a kérések, csak hogy minden jó szándék ellenére még az is kevés, amit ők tudnak tenni. Ki kellene használni azokat az előnyöket, amelyek a szomszédi viszonyból, földrajzi közelségünkől adódnak. A határon túli értelmiségnek, a szerveződések vezetőségeinek, az önkormányzatoknak kellene megfogalmazniuk a problémákat, kéréseket, és ha azokkal felkeresnek bennünket, mi mindenekelőtt úgy tudunk segíteni, hogy megtaláljuk azokat a megfelelő tényezőket Magyarországon, amelyek a legilletékesebbek a konkrét kérdésben.

Pannon-magyar Intézet

– Milyen célokat tűzött ki maga elé az Alapítvány a következő időszakra?

– Éppen a fent említett földrajzi közelségünket, az ezer szálú kulturális kapcsolásainkat átérezve az együttműködés bővítésére tett javaslatok nyomán és természetesen a millenniumot is megünnepelendő, azt határoztuk el, hogy kezdeményezzük egy Pannon-magyar Intézet létrehozását Pécsen. Az intézet tulajdonképpen egy ház lenne, egy magyar ház, ahova bármikor bátran betérhetnének a határon túliak. Elképzeléseink szerint majdnem úgy működne, mint egy kulcsos ház, tehát ha valaki bekopog oda és azt mondja: Laskóról, Vörösmartról vagy akár Galátáról jöttem, akkor oda bebocsáttatják, ott megpihenhet, szállást kaphat. Az épület már megvan, a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése ugyanis június végén alapítványunk rendelkezésére bocsátotta a János utca 22. szám alatti ingatlanát, így most rajtunk a sor, hogy anyagi és más segítséget szerezzünk a tervezett átalakításokhoz. Szeretnénk kialakítani egy közösségi teret, ahol le tud ülni egy busznyai ember, esetleg asztalokat is tennénk, hogy el lehessen fogyasztani a konyhában főzött ebédet. Lesz vendégszoba is, ahol olcsó pénzért (lényegében az ágyneműmosás költségéért) megszállhatnak például a szülők, ha látogatóba jönnek az egyetemen tanuló gyerekekhez, vagy maguk a tanulók, ha beiratkozni jönnek, és ha nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy fizessék a drága szállodai szobákat. A tetőteret úgy alakítanánk ki, hogy alkalmas legyen tanácskozások és más rendezvények megtartására, de lehetővé tennénk azt is, hogy a fiatalok, ha erre van kedvük, hálósákokban aludjanak ott. Ebben a házban ott lehet majd hagyni a csomagokat megőrzésre, igénybe lehet venni az Internet-csatlakozást. Rendelkezésre áll majd egy könyvtár és egy dokumentációs szoba is. A ház azt az üzenetet közvetíti, hogy ide várjuk a magyarokat, reményeink szerint már az év végétől, amikor elkészül az átalakítás.

A munka egyébként elég nagy feladat elé állítja az alapítványt, hiszen az összes pénzt pályázaton kell előteremteni. Nagyon jó néven vennénk, ha a környékbeli és különösen a határon túli mesterek, jóakarató emberek felajánlanák akár a leg-

csekélyebb segítséget is az építkezésben, mondjuk, egy ablak kicserélését, egy lépcső megépítését stb., hiszen akkor éreznénk igazán, hogy életre kelt a ház tervezett szellemisége. A jelentkezéseket a Határokon Túli Magyarorsáért Alapítványban, a 00-36-72-500-404-es telefonszámon várjuk – mondta Bokor Béla alelnök.

Kedves Tibor

MATTHIAS I *Cerimus*, XXIV REX HUNGAR

Hunyadi Mátyás